

© Editura Școala Ardeleană
Cluj-Napoca, str. Mecanicilor nr. 48
Redacția: tel 0364 117.252; 0728.084.801
e-mail: office@scoalaardeleanacluj.ro, redactie@scoalaardeleanacluj.ro
Difuzare: tel/fax 0364 117.246; 0728.084.803
e-mail: difuzare@scoalaardeleanacluj.ro, esadifuzare@gmail.com
www.scoalaardeleanacluj.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
POMPEI, GAVRIL
Intarsii / Gavril Pompei ; pref. de Mircea Muthu. - Cluj-Napoca : Editura
Școala Ardeleană, 2020
ISBN 978-606-797-558-1

I. Muthu, Mircea (pref.)

821.135.1

Pe copertă:

Structura Richat (Ochiul Saharei), Mauritania, fotografiată din satelit.

Sursă: <https://photojournal.jpl.nasa.gov/catalog/PIA04963>

Editor: Vasile George Dâncu

Copertă: Alexandra Mureșan

Corectură și tehnoredactare: Sandra Cibicenco

Gavril Pompei

INTARSII

Prefață de
Mircea Muthu

Cluj-Napoca, 2020

CUPRINS

Prefață (de Mircea Muthu)	5
<i>Prolog</i>	9
Umbra	10
Arșița	11
Iluminare	12
Pluvială.....	13
<i>Ea, intarsia</i>	14
Retrogeneză	15
Duelul cu umbra	16
Alegorie	17
Gheara.....	18
<i>Intarsie</i>	19
Soresciană	21
Fața ascunsă.....	22
Aiton	24
Alchimie	25
Singurătate.....	26
Iarnă citadină.....	27
Aparențe	28
Deznodământ	29
Scara.....	30
Fluturile orb.....	31
Iluzia	32

Punctualitate.....	33
Levitația.....	34
Puntea.....	35
Contraste.....	37
Ochii tăi.....	38
Strategie.....	39
Săvârșirea lui Icar.....	40
Autoportret.....	41
Veriga.....	42
Lucarna.....	43
Pomul.....	44
Peisaj cu înger trist.....	45
Spovedanie.....	46
Rechizitoriu.....	47
<i>Intarsie pe nisip.....</i>	48
Liman incert.....	49
Poarta sufletului.....	50
Bilanț.....	52
Răboj.....	53
Dezicerea.....	55
Călărețul dac.....	56
Marea taină.....	57
Aproape basm.....	58
Eliberare.....	59
Coabitarea.....	60
Și munții mor.....	61
Trenul.....	62
Turnir cu nodul.....	63
Soarta.....	64
Cu ele.....	65
Peisaj cu pomi în floare.....	66

Pragul.....	67
Rugă.....	68
Ursul.....	71
Înserarea.....	73
Marama.....	74
Fântâna cu oglindă.....	75
Întrebare.....	76
Aniversare.....	77
Retrospectivă.....	78
Libație.....	79
Cordonul.....	80
Trecere.....	82
Câmpul cu maci.....	83
Dezlegarea de nimb.....	84
Vadul vămii.....	86
Efemerida.....	87
Peisaj cu licurici.....	88
Ispășirea.....	89
Sensul unic.....	90
Căutare.....	91
Amalgam.....	92
Strămoșii.....	93
Totul ar fi.....	94
Iarmaroc.....	95
<i>Epilog.....</i>	96
Ars poetica.....	97

accentul pus pe intermuniul personal și generalizat din *Pragul*, *Duelul cu umbra*, *Trecere* ș.a. Dramatismul stării lui în t r e al omului modern, pe-trecerea lui din această lume este circumscrisă de bemolul cosmocentric, precum în amintitele *Esențe*: „Beau din scoica zilei/ boarea asfințitului /.../ mă-nvolbur odată cu apele,/ aud mugetul sfâșietor al pădurilor frânte.../ Iar peste toate, învăluitoare,/ dâra sângerie a steii căzătoare...”. Inevitabilul se trage – citim în *Intarsie pe nisip* – de la uciderea aceluiași Arhimede cu sângele prelins „în petalele de trandafir/ ale nisipului”, astfel că intermuniul actual nu mai este spațiul dintre lumi, unde filozofii epicurieni plasau lăcașul zeilor. Astfel, mărturia trecerii, intarsia, de fapt c a r t e a scrijelită „în trupul de abanos al tăcerii”, rămâne la modul deziderativ „hieroglifa atotcuprinzătoare” îmbinând „cuibul edenic al păsării măiastre” și „rana izvorândă” (*Ea, intarsia*). O concludentă și justificativă *Ars poetica* păstrează aceeași tensiune de arc voltaic din poemele volumelor anterioare începând cu *Arc voltaic* (1986). Asumându-și, aici, „rolul solistului și al orchestrei” pe un fundal neo-romantic și adeseori baroc, Gavril Pompei ne oferă o geografie interioară de înaltă clasă intelectuală – *poezia*, „pepită auriferă” și „cristal poliedric, translucid, fruct al turbulențelor serafice din geodele spiritului.”

Mircea Muthu

PROLOG

– *Nu distrugeți cercurile!*
strigă Arhimede,
înroșind nisipul
cu aurora sângelui.

Cercul –
intarsia perfectă!,
unde începutul și sfârșitul
sunt peste tot și niciunde,
unde răsăritul și apusul
sorb licoarea zilei
din același clondir,
unde trecerea și netrecerea
sunt două gemene viteline,
jucându-se de-a v-ați ascunselea
cu mine, cu tine...

UMBRA

Era un clar păgân de lună,
încât din tremur și eres
opritu-s-au în vale plopilor
și fagii codrului cel des.

Pulsa departe-n galaxie
un roi de stele infinit,
prin limbul zării, sinilie,
țâșnea alean de fân cosit.

Din boarea păclei nu rămase
decât crâmpeie împletind
o intarsie de mătase:
regina nopții înflorind.

Iar umbra mea în colb de lună
părea un portativ ocult
pe care greierii înstrună
un tril bezmetic, de demult.

Greci, 13 iulie 2016

ARȘIȚA

Fără clocote, aerul fierbe,
frunzele se răsucesc pe ram –
vălurind, șficuloarele jerbe
de lavă arzândă mușcă avan.

Fierbe și sângele-n vine,
inima-i toată o flacăra șuie,
pe drumul pustiu dintre mine și tine
gândul se-ndeamnă, dar zbatere nu e.

Nu vrea să încerce,
nu vrea să mai zboare,
plumb nepereche
îi urcă-n picioare.

Și arde, și arde, și arde
tăiș nemilos de vechi halebarde.

ILUMINARE

Când troienește bruma în ce faci
și rostul nu-i decât o amăgire,
când visul e un show cu vârcolaci
în risipita veacului rostire.

Când drumul nu mai urcă obsedat
de piscul niciodată cucerit,
când țipătul ajunge biet oftat
într-un nadir ce s-a dorit zenit.

Când crivățul răzbate în alcov
și sângele își despletește boiul,
când dorul pare clown cu vizieră mov
iar râul se înfoaie regurgitând năboiul...

Așază-te pe marginea genunii
cu porțile ființei deschise împrejur.
Atunci vei înțelege devălmășia lumii
chemată să ascundă eternul ei cusur.

PLUVIALĂ

fratelui meu George

Ploua ascuns la Chișinău,
ploua cu lacrimi și cu sare
pe rana sufletului meu –
un curcubeu în destrămare.

Ploua mărunț la Chișinău,
o ploaie de sfârșit de veac,
pe rana sufletului meu
nimic din boarea unui leac.

Ploua tăcut la Chișinău
precum o ternă revărsare;
sub rana sufletului meu
albastră, s-a uscat o floare.

Ploua absurd la Chișinău,
desfoliind păreri de rău.

Chișinău, octombrie 2016

EA, INTARSIA

*Cu pintenul ascuțit al conchistadorului
și sabia izbăvitoare de noduri gordiene,
cu aripa iluziei neostoită de zboruri
scrijelit-am
în trupul de abanos al tăcerii
intarsia.*

*Hieroglifa atotcuprinzătoare,
panaceul tuturor zbaterilor,
picătura ce umple havuzul așteptărilor.*

*Ea, intarsia,
cuibul edenic al păsării măiastre,
apostila clipelor pe eșafodul arderii.
Rana izvorândă a sufletului meu
în derivă.*

RETROGENEZĂ

*Adună fărâma lângă fărâma
și va țâșni un univers liliputan
fugind și el anapoda, în van.*

*Împletește firul acesta cu celălalt fir
și vei înțelege tristețea Ariadnei
când labirintul s-a dezis de nimbul tainei.*

*Lăcrimează picătura de mir peste altă picătură
și vei vedea cum înflorește lumina
în spinii voraci ai rosei canina.*